

Könyvtári HÍRADÓ

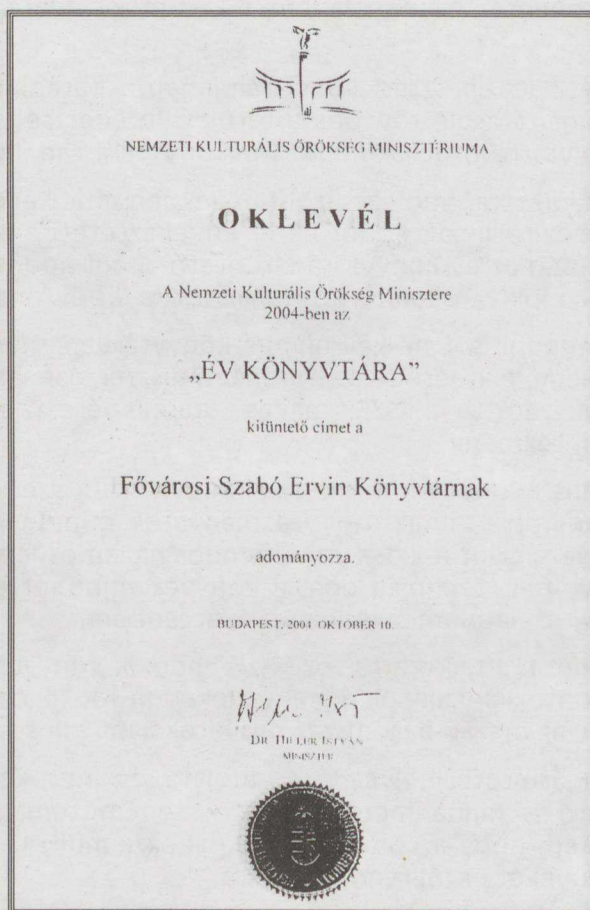
A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR DOLGOZÓINAK TÁJÉKOZTATÓJA
 XLVIII. évfolyam 9-10. szám 2004. Ára: 20,- Ft.

Az "ÉV KÖNYVTÁRA"

A NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTERE 2004-BEN AZ
 "ÉV KÖNYVTÁRA" KITÜNTETŐ CÍMET A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN
 KÖNYVTÁRNAK ADO MÁNYOZTA

100
 ÉVES
 A
 FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN
 KÖNYVTÁR

A címet a Kassák Könyvtár megnyitó ünnepségén – a Magyar Rádió Könyves Vasárnap című műsorában –
 Koncz Erika helyettes államtitkár adta át dr. Fodor Péter főigazgatónak.

KULTURÁLIS HÍREK

Könyvtárosok napja – jubileumi ünnepség a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban

A könyvtáros szakma most készül etikai kódexe megírására, amelynek sarkalatos pontja a szellem szabadságának szolgálata, bármiféle cenzúra elutasítása – mondta Katsányi Sándor, az idén 100 éves Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) nyugalmazott főosztályvezetője a könyvtárosok napja alkalmából rendezett ünnepi szakmai napon.

A könyvtár nem szegődhet egyetlen tudományos, társadalmi vagy politikai nézet szolgálataiba sem – idézte Szabó Ervin 1907-ben mondott szavait a szakember, hozzátéve, hogy a „részhajlatlanság” könyvtár-politikusi koncepcióját a századelőn még kétkedéssel fogadták.

Katsányi Sándor, a könyvtárosság moralistájának nevezte Szabó Ervint, a Budapesten róla elnevezett könyvtárhálózat központi bibliotékájában rendezett jubileumi ünnepségen. A könyvtár dolgozói az első nyilvános könyvtár 1904-es megnyitása óta minden év október közepén, a könyvtárosok napján áttekintik a szakma eredményeit és teendőit.

Fodor Péter főigazgató előadásában elmondta, hogy az 1998-2001 között felújított, azelőtt beszűkült szolgáltatási kínálatú bibliotékában új könyvtári technológiákat vezettek be, teret nyert a számítógépesítés, megvalósították az úgynevezett családi könyvtár modelljét. A megújulás eredményeként az utóbbi három évben folyamatosan nőtt a beiratkozott olvasók száma, ez tavaly decemberben már meghaladta a 73 ezret, és egyre több könyvet kölcsönöztek ki.

Kifejtette, hogy a FSZEK fejlesztési koncepciójában a paradigma- és technológiaváltás, a bővített, minőségi szolgáltatások, továbbá a területi lefedettség szempontjai érvényesültek. Kitért arra, hogy a könyvtárhálózatnak ma 61 fiókkönyvtára van, legtöbbje Budán működik.

A főigazgató megállapította, hogy az utóbbi években emelkedő intézményi átlagbér 2003-ban elérte a havi 148 ezer forintot. Fodor Péter emlékeztetett arra, hogy a nemzeti kulturális örökség minisztere az idén az év könyvtára kitüntető címet adományozta a FSZEK-nak. HILLER István levélben fejezte ki jókívánságait a könyvtár száz éves évfordulója alkalmából.

Mindenkit be kell engedni, sőt be kell hívni a könyvtárba, amely a kultúra legnagyobb kincsstára – fejezte ki meggyőződését a kulturális miniszter üzenetében, amelyet az ünnepségen felolvastak. Mint hozzátette, a FSZEK magas kora ellenére az egyik legfiatalosabb XXI. századi magyar kulturális intézmény.

Vass Lajos, a kulturális minisztérium politikai államtitkára szerint ez a patinás könyvtár az egyik legékezebb bizonyítéka annak, hogy a magyarok mindig nagyra tartották az írásbeli műveltséget. Véleménye szerint a XXI. századi ember hajlamos lebecsülni az olvasás hatalmát, pedig „internet ide, digitális technika oda, a könyvek mindent és mindenkit túlélnek (...) a könyv varázslat, élmény és hatalom, a legújabb évezredben is”.

Az államtitkár elmondta: a tárca arra törekszik, hogy a könyvtárak modern, vonzó és mozgalmas kulturális központokká váljanak, e cél érdekében foglalkoznak a könyvtárápületek felújításával és azzal, hogy az ország háromszáz bibliotékájába eljusson a szélessávú internet.

Schiffer János főpolgármester-helyettes gondolata szerint a könyvek lapozgatása, olvasása – bár Orbán Ottó költő is fájlba menti írásait – nem pótolható a képernyő futtatásával. Örömmel állapította meg, hogy a könyvtári szakma az elmúlt 15 évben megtalálta a helyét, ismeri a társadalmi igényeket és jól reagált azokra.

Schiffer János az ünnepségen arról is beszámolt, hogy az idén Pro Urbe-díjjal tüntetik ki a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárat. Az ünnepi rendezvény végén a könyvtár által adományozott kitüntetések és elismerések adott át Fodor Péter főigazgató; a díjakat a könyvtári szolgáltatások megújításáért sokat tevő, hosszú időn keresztül színvonalas munkát végző szakemberek kapták.

Kitüntetések

Pro Bibliotheca Civica

Vörösné Jánosi Katalin

1982 óta a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár munkatársa. Először a Tátra utcai gyermekkönyvtár, majd a Dagály utcai egykori főkönyvtár gyermekkönyvtárosa volt, 1990-ben a felnőtt részleg kölcsönzési csoportjába került. Munkáját mindig a pontosság, a szakszerűség és megbízhatóság, az olvasók szeretete, lelkiismeretes szolgálata jellemezte, ennek alapján kapott megbízást a Dagály utcai könyvtár vezetésére.

Irányításával újjászerveződött a szakmai szolgáltatási rendszer, és a könyvtár áttért a TextLib rendszer alkalmazására, a számítógépes kölcsönzésre. Az azóta eltelt időszakban a könyvtár használóinak száma megkétszereződött, a könyvtár a hálózat egyik legeredményesebb egysége lett. Kezdeményező szerepet vállalt a hátrányos helyzetű olvasók, elsősorban a roma gyermekek könyvtári beilleszkedési programjának bevezetésében, a közkönyvtárak társadalomformáló szerepét vizsgáló norvég-magyar vizsgálat felméréssorozata lebonyolításában és az otthonukhoz kötött, idős, beteg emberek könyvtári ellátásának kerületi biztosításában.

Felkészülten, nagy szakmai tudással és empátiával szervezi a könyvtári munkát, részt vesz a régió közös akcióiban. Nemcsak az újra fogékony, ötletgazdag szakember, de – ami ritka – szorgalmas és segítőkész a végrehajtásban is. Kitartásának köszönhetően nemcsak a Dagály utcai könyvtár, de a kerület valamennyi közkönyvtára meghatározó kultúraközvetítő intézménnyé vált.

Tevékenységét a kerületi önkormányzat is elismeri: a könyvtár sokrétű támogatása mellett visszatérően kitüntetésben részesíti. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár szinte valamennyi szakmai és társadalmi fórumán, a könyvtáros szakma konferenciáin és a XIII. kerület társadalmi-kulturális szervezetei körében aktívan képviseli saját és a régió szakmai elképzeléseit. Következetes és korrekt hozzáállása alapján nemcsak közvetlen munkatársai, de a könyvtár egész kollektívája és a könyvtáros szakma elismerését is kiérdemelte.

Papp István

Pályafutása alatt a könyvtári munka minden területén és minden szintjén dolgozott: ennek eredményeként kiemelkedő érdemeket szerzett többek között a könyvtáros képzés, a könyvtárpolitika, a könyvtári építészet, a könyvtári menedzsment területén. A magyar könyvtárügyben elért eredményei nemzetközi mércével is mérhetőek és elismertek. Széleskörű és magas szintű szakismereteivel, kitűnő nyelvtudásával mindig méltó módon képviselte a magyar könyvtárügyet.

Jelentős feladatot vállalt szakmai folyóiratok szerkesztő bizottságaiban, vezető tisztséget töltött be a Magyar Könyvtárosok Egyesületében. A Nemzeti Kulturális Alap könyvtári szakmai kollégiuma kuratóriumának elnöke volt 1995-1998 között.

Szakmai pályafutásának legkiérleltebb szakasza a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárhoz fűződik. 1985 augusztusától 1998 december végéig az intézmény helyettes főigazgatójaként dolgozott.

Ebben a munkakörben a szakmai koncepciók kidolgozása, az egész intézményt érintő szabályzatok, távlati és stratégiai tervek gondozása, valamint a Központi Könyvtár igazgatása volt a feladata. Kezdeményezői a könyvtári szolgáltatás színvonalának emelését segítették, feladatait a nemzetközi tapasztalatokra figyelemmel látta el.

Kiemelkedő munkát végzett a Központi Könyvtár 1997-ben megkezdődött bővítése és rekonstrukciója szakmai koncepciójának és programjának előkészítésében és kidolgozásában. Olyan könyvtári szolgáltató rendszert tervezett, amely a Központi Könyvtár adottságait maximálisan kihasználja. Együttműködése a tervező Hegedűs Péterrel valódi nyilvános könyvtár létesítését tette lehetővé. Szakmai tanácsadóként jelentős szerepet vállalt és vállalt a könyvtárak építésében és megújításában.

Személyében annak a könyvtáros generációnak egy mindenképpen érdemes és kiemelkedő tagja kapja az elismerést, aki a magyar könyvtárügy, ezen belül Budapest könyvtári ellátásának korszerűsítésében végzett munkájával szerzett megbecsülést.

Sóron László

1999 óta főigazgató-helyettesként dolgozik a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban. A Központi Könyvtár bővítési és rekonstrukciós munkálataiban közreműködése meghatározó volt. Az építkezéssel egyidejűleg az intézményben paradigma- és technológiaváltás valósult meg. Ebben a folyamatban jelentős szerepet vállalt a retrospektív katalóguskonverzió megszervezésével. Kiépült a Központi Könyvtár új, az információs társadalom igényeire hangolt szervezeti és informatikai rendszere. Koordinálta az informatikai fejlesztés kulcsfontosságú lépéseinek megtervezését és kivitelezését, amely a könyvtári munkafolyamatok szervezésének alapjául szolgál. 2001-ben befejeződött a Központi Könyvtár rekonstrukciója, ezzel párhuzamosan irányításával és aktív közreműködésével megvalósult a főváros területi könyvtári ellátását biztosító tagkönyvtári hálózat átfogó adatfelvétele. Ez a munka volt a kiindulópontja a könyvtár stratégiai fejlesztési koncepciójának, amelynek kidolgozásában és megvalósításában kiemelkedő szerepet vállalt.

Főigazgató-helyettesként figyelme szinte mindenre kiterjed: többek között koordinálja a FSZEK pályázatait és szakmai programjait, irányítja és végzi a különböző szabályzatok elkészítésének munkálatait, a munkatársak képzését és továbbképzését, miközben elismerten képviseli a könyvtárat a szakma fórumain. Részt vesz a könyvtári infrastruktúra modernizálásának, a hálózati tagkönyvtárak megújításának programjában: a térszervezéstől kezdve az igényes berendezésen keresztül egészen a szolgáltatások tartalmáig. Meghatározó szerepe van a könyvtár portáljának megújításában és fejlesztésében. Vezetésével 2004-ben megvalósul a tagkönyvtári hálózat teljes körű informatikai rendszerének kiépítése. Az idén 100 éves jubileumát ünneplő fővárosi könyvtár programjainak előkészítésében és megvalósításában ugyancsak kiemelkedő szerepet vállalt.

E feladatok megoldásával hozzájárul ahhoz, hogy a város könyvtára eleget tegyen az olvasóközönség, valamint a szakmai- és társadalmi környezet XXI. századi kihívásainak. Közreműködésével olyan modern, többfunkciós könyvtár jött létre, amely ma már méltán tekinthető a magyar könyvtári rendszer meghatározó intézményének.

A könyvtári és kulturális területen szerzett különböző szintű – több évtizedes – tapasztalatait jól kamatoztatja a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban. Határozottsága, következetessége, a szakmai minőségi teljesítmény iránti igénye, szolgáltató-centrikus szemlélete következtében munkája mértékadó.

Szabó Ervin emlékgűrű elismerést kapott

A szakmában hosszú időn keresztül végzett színvonalas munkájáért nyugállományba vonulása alkalmából:

Kelecsényi Istvánné
Kovács László
Lukács Jánosné

Kelet-pesti régióközpont munkatársa
Budai régió (XI/5. könyvtár munkatársa)
Szerzeményezési és feldolgozó osztály munkatársa

Munkatársi címet kapott:

Erdeiné Barabás Gabriella, Dél-pesti régió (XIX/1. könyvtár)

Aki az adminisztratív és kölcsönzési feladatokat egyaránt pontosan végzi, s emellett jelentős részt vállalt a számítógépes feldolgozás és kölcsönzés bevezetésében.

Halász Mária, Szerzeményezési és feldolgozó osztály

Aki feladatát – a magyar nyelvű könyvek állománybavételét és a számlák kezelését – nagyon pontosan, hatékonyan látja el.

Szokolszkyne Martinecz Katalin, Központi Könyvtár Kölcsönzési és raktári osztály

Tevékenységgel, jó kapcsolatépítő képességével, szorgalmával jelentősen hozzájárul a könyvtárközi kölcsönzés hatékonyságának megnövekedéséhez.

Tanácsosi címet kapott:

Csopaki Orsolya, Központi Könyvtár Zenei gyűjtemény

Tájékoztató munkájában a szakmai igényesség párosul az információkeresés legújabb eszközeinek használatával, az olvasók magas szintű kiszolgálásával.

Fodor Béla, Központi Könyvtár Budapest gyűjtemény

Kiválóan látja el állományfejlesztési és tájékoztatási szakmai feladatait, emellett publikációs tevékenységével hozzájárul az intézmény és az itt folyó tudományos munka elismertségéhez.

Gerebenné Tóth Éva, Budai régió XII/2. könyvtár

Kiváló kapcsolatteremtő készséggel, magas színvonalon végzett gyermekkönyvtárosi munkájáért.

Labodicsné Okos Judit, Kelet-pesti régióközpont

A szerzeményező és feldolgozó csoport tagjaként majd irányítójaként az új feladatokra nyitottan, pontosan, gyorsan és hibátlanul végzi munkáját.

Tóth Jánosné, Észak-pesti régió VII/3. könyvtár

Hosszú évek óta végzett kiemelkedő szakmai, vezetői munkájáért. Fontos szerepet vállal a szolgáltatások technikai feltételeinek és tartalmának megújításában.

Főigazgató dicséretben részesültek:

Babákné Kálmán Mariann, Központi Könyvtár Kölcsönzési és raktári osztály vezetője

Akinek fontos szerepe volt a kölcsönzés feladatok gépesítésében, a munkafolyamatok és az ügymenet egységes kialakításában.

Balla Györgyné, Észak-pesti régió XIII/8. könyvtár

Egyenleges, magas szintű tájékoztató munkájáért és a Corvina rendszerre történt áttérés folyamatában nyújtott hatékony közreműködéséért.

Békeyné Zurawska Kamila, Kelet-pesti régió XVI/2. könyvtár

A könyvtár felújítása, átalakítása során végzett eredményes munkájáért.

Bollók László, Gazdasági Igazgatóság Üzemfenntartási Osztály

Aki a rendezvények aktív közreműködője, munkáját készségesen, gyorsan és üzembiztosan végzi.

Bozóné Csák Katalin, Dél-pesti régió XX/2. könyvtár

Elmélyült állományismeretére alapozott megbízható, kiegyensúlyozott munkájáért.

Cigányik Anikó, Kelet-pesti régió XVII/2. könyvtár

Kreatív, dinamikus munkavégzéséért, a könyvtár felújítása során nyújtott hatékony közreműködéséért.

Csoma Éva, Központi Könyvtár Tájékoztatási osztály

Pontos, nagy szakmai hozzáértéssel, kiváló színvonalon végzett tájékoztatási és szervező munkájáért.

Derhán Jánosné, Gazdasági Igazgatóság Kötészet

Aki feladatait pontosan, szorgalmasan végzi minden munkaterületen.

Gál Györgyné, Központi Könyvtár Tájékoztatási osztály

Az Amerikai Továbbtanulási Tanácsadó Szolgálat munkatársaként, az online elektronikus források gondozását is vállalva hosszú évek óta hatékonyan segíti az olvasókat.

Gyertyános Marietta, Dél-pesti régió XVIII/2. könyvtár

Akinek megbízható, pontos munkája, számítástechnikai ismeretei nagy segítséget jelentettek a honosítás feladatának elvégzésében, a számítógépes kölcsönzés bevezetésében.

Horváth Péterné, Kelet-pesti régió XV/4. könyvtár

Aki több évtizede lelkiismeretes, precíz munkatárs, a tagkönyvtár példás vezetője.

Illényi Ildikó, Főigazgatói Titkárság

Jó szervezőkészségével, koordináló munkájával, türelmével, együttműködési készségével vesz részt az intézmény munkájában. Rendezvényszervező feladatát eredményesen oldja meg.

Kocsis Péterné, budai régió II/4. könyvtár

A könyvtár belső terének átrendezésében, az állomány korszerűsítésében végzett kimagasló munkájáért.

Malinovszky Valéria, Gazdasági Igazgatóság Pénzügyi osztály

Aki folyamatosan megbízhatóan, pontosan, szorgalmasan végzi munkáját.

Mika Gabriella, Központi Könyvtár Szociológiai gyűjtemény

Példamutató, nagy hatékonysággal végzett szerzeményezési és feldolgozó munkájáért, a szociológiai kézikönyvtár tartalmi megújításáért.

Miklán Csaba Informatikai osztály

Aki a Központi Könyvtár számítógépeinek karbantartójaként és a Kelet-pesti régió informatikai rendszerének felelőseként szakértelemmel végzi munkáját.

Ócsai Tamás, Gazdasági Igazgatóság Üzemfenntartási osztály

Aki megbízható, lelkes munkatársként jelentősen hozzájárul a szállítási csoport színvonalas, gyors csapatmunkájához.

Pohárka Ferenc, Gazdasági Igazgatóság Műszaki osztály

Aki karbantartóként magas színvonalú szakmai munkájával, problémamegoldó képességével, rugalmas hozzáállásával jelentős szerepet vállal a könyvtár működésének zavartalan biztosításában.

Sira Ágnes, Szerzeményezési és feldolgozó osztály

A könyvtár videó és DVD szerzeményezésével és feldolgozásával kapcsolatos munkafolyamatokat fogja össze. A szolgáltatás eredményessége mögött pontos, gyors és hatékony munkája áll.

Szombathelyi Ervin, Észak-pesti régió IV/3. könyvtár

Tevékenységének eredményeképpen Káposztásmegyer lakói között egyre több a könyvtárhasználó. Ebben az esztendőben az Európa-nap programjainak szervezésében kimagasló munkát végzett.

Tamási Júlia, Észak-pesti régió V/2. könyvtár

Kitűnő szervezőkészséggel, hozzáértéssel vett részt a Vadász utcai, Tátra utcai és Rottenbiller utcai könyvtárak felújításában, a számítógépes kölcsönzés bevezetésének munkálataiban, a régió programjainak megrendezésében.

Téri Tiborné, Budai régió XI/6. könyvtár

Aki kiváló, tájékozott és gyakorlott szakember, könyvtárosi feladatain túl a használóképző tanfolyamokon bizonyított jó oktatói képességekkel is rendelkezik.

Tollár Melinda, Központi Könyvtár Tájékoztatói osztály

A szaktájékoztató csoportban végzett színvonalas szakmai munkája mellett kreatív tevékenységével jelentősen hozzájárul a portál szerkesztéséhez.

Veresné Fábián Éva, Budai régió XI/5. könyvtár

A Kelenföldi Könyvtár rendjének, tisztaságának megteremtéséért végzett igényes munkájáért, mindenre és mindenkire kiterjedő gondosságáért, figyelméért.

***Az In honorem artis bibliothecariensis – Szabó Ervin Emléklap
2004. évi díjazottja:*****Farkas Ferenc**

1997 óta dolgozik a könyvtárban, azóta folyamatosan képezte magát, előbb főiskolai diplomát, majd a JATE-n informatikus végzettséget szerzett. Jelenleg a XVIII. kerület Thököly úti könyvtárának vezetője.

Az elmúlt évben a közkönyvtári szolgáltatás fejlődése tekintetében a legjelentősebb lépés kétségtelenül a hálózat csatlakozása volt a Corvina integrált könyvtári rendszerhez. Farkas Ferenc sokat tett annak érdekében, hogy a számítógépes rendszer a hálózati könyvtárak céljainak tökéletesebben feleljen meg. A napi gyakorlatban jelentkező hiányosságok megfogalmazásával, jobbító javaslataival segítette, gyorsította a használatba vételt. Részt vállalt az induló könyvtárak felkészítésében is, nemcsak a saját régiójában, hanem a hálózat egyéb pontjain is. A Corvina kezelésének megfelelő elsajátításához kiváló segédleteket készített, melyeket a hálózat könyvtárosaihoz is eljuttatta. E dokumentációk azóta is segítik a mindennapi munkát.

Hasonlóképpen kiemelkedő szerepet vitt a könyvtár új honlapjának a megszületésében, és nem utolsósorban folyamatosan élenjár annak aktualizálásában is. Ötletei, írásai nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy olvasóink örömmel használják a megújult portált.

Mint könyvtárvezető is az újszerű, könyvtárán túlmutató kezdeményezések híve. Ilyen a „Szakmai Etűdök” című előadásorozat, mely 2004-ben remek továbbképzési lehetőséget biztosított munkatársaink számára.

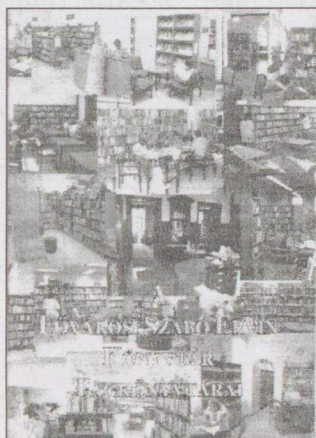
Az informatika eredményeinek könyvtári területen való megvalósítása mellett a számítógépes kultúra elterjesztését is fontosnak tartja, és ezt felhasználó képző tanfolyamok szervezésével segíti elő.

Farkas Ferenc felsorolt innovatív törekvéseivel 2004-ben kiemelkedő mértékben szolgálta a lakosság jobb könyvtári ellátását, így javaslattevő munkatársai és a Kuratórium véleménye szerint is méltó a díj elnyerésére.

■ ■ ■

A kuratórium ezúton is szeretné megköszönni Papp István, Sóron László és egy neve elhallgatását kérő harmadik könyvtáros kollégánk pénzadományait, melyek hozzájárultak ahhoz, hogy az IHAB-díj az erkölcsi elismerés mellett továbbra is méltó anyagi megbecsüléssel párosulhasson.

„Összefogás a könyvtárakért, összefogás az olvasókért”

Hagyománya van annak, hogy október hónapban a könyvtárak különböző rendezvényeken, programokon hívják fel a figyelmet e kultúraközvetítő intézmények fontosságára.

Az idei évben az Informatikai és Könyvtári Szövetség, a magyar könyvtárak szakmai szervezete így fogalmazta meg az Országos Könyvtári Napok központi gondolatát: „Összefogás a könyvtárakért, összefogás az olvasókért”. Meggyőződésünk, hogy a bibliotékák szerepe az elmúlt másfél évtized változásainak következtében felértékelődött. Azt tapasztaljuk, hogy az olvasók, a használók sokkal tudatosabban érdeklődnek a könyvtárak bővülő szolgáltatásai iránt. Az intézmények jelentős része képes arra, hogy hagyományos feladataik mellett egyre inkább a települések korszerű információs központjai is legyenek. Ehhez a könyvtári terület stratégiájának kidolgozására és elfogadtatására, érdemi fejlesztési forrásokra és hosszú évek munkájára volt szükség. Ennek eredményeként könyvtáraink többségében informatikai rendszer működik, valamint olyan Országos dokumentum ellátási Rendszer, amely megbízhatóan, rövid időn belül teszi hozzáférhetővé az olvasó, a használó számára a kívánt szolgáltatásokat. A digitalizálási programban való részvétel újabb lehetőséget ad kulturális örökségünk megőrzésére és közkinccsé tételére. Jelentős lépésként értékeljük a könyvtárak rekonstrukciós programját, a szakemberek továbbképzésének támogatását is. Ahhoz, hogy könyvtáraink többsége korszerűvé vált, szakmai programokra, szemléletváltásra, és a prioritások megfogalmazására volt szükség. Intézményeink, fenntartóink, könyvtárosaink, olvasóink, használóink abban érdekeltek, hogy a könyvtárak minél szélesebb körben nyújtsanak korszerű, minőségi szolgáltatást, mert így tudják betölteni társadalmi küldetésüket... és hogy ez már ma is sok helyen így van, azt mutatja be országsszerte az a több száz rendezvény, amelyeket az Informatikai és Könyvtári Szövetség koordinálásával, a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatásával a könyvtárak szerveznek 2004. októberében.

Budapest, 2004. október 1.

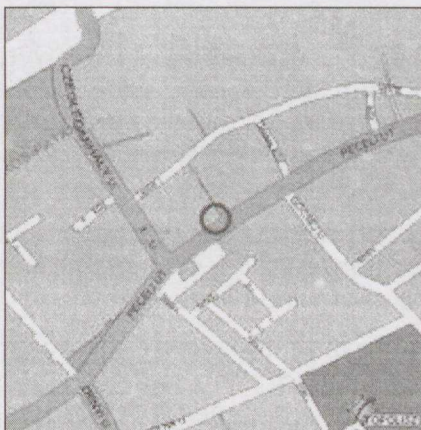
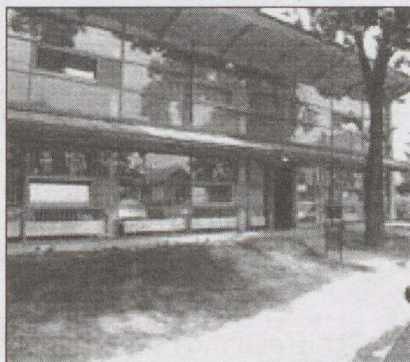
Dr. Fodor Péter

Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke

Ramháb Mária

Nemzeti Kulturális Alapprogram Könyvtári Kollégium elnöke

PÉCELI ÚT 232.

(Rákócshabai Könyvtár) 1171 Péceli út 232.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár XVII/2. számú Rákócshabai könyvtára 1986. óta működik jelenlegi helyén, a Péceli út 232. szám alatt. A Fővárosi és a kerületi Önkormányzat támogatásával az elmúlt évben sor került a könyvtár teljes újjáépítésére, melynek során az új, modern térkialakításnak köszönhetően megnőtt az olvasói tér, és a helyben használati övezet. A könyvtár nemcsak küllemében szépült meg, de szolgáltatásai is kibővültek. Számítógépes kölcsönzési rendszere lehetőséget biztosít a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár teljes dokumentumállományának elérésére. Az Internet és a különböző adatbázisok használatára is lehetőség nyílik, biztosítva a hálózaton elérhető információt. A 269 m²-es könyvtár állománya közel 15.000 kötet. A könyvek, folyóiratok mellett CD-t, CD-ROM-ot, videót és DVD-t is kölcsönözhetnek olvasóink. Lehetőség van fénymásolásra is. A felújítás után egy korszerű, esztétikusan berendezett, kellemes környezetben fogadjuk régi és új olvasóinkat, ahol igénybe vehetik a legmodernebb szolgáltatásokat is anélkül, hogy nélkülözniük kellene a könyvtár családját, meghitt légkörét.

Telefonszám 256-0819
 E-mail fszek1702@fszek.hu
 Honlap cím
 Megközelítés Autóbusz 69 Temetői utca

Útvonal tervező

Nyitva tartás	Hétfő	14 - 19
	Kedd	10 - 16
	Szerda	14 - 19
	Csütörtök	10 - 16
	Péntek	14 - 19
	Szombat	zárva

Szolgáltatás audiokazetta-kölcsönzés, CD-kölcsönzés, CD-ROM-kölcsönzés, DVD-kölcsönzés, fénymásolás, folyóirat-kölcsönzés, gyerekrezsleg, hangoskönyv-kölcsönzés, internethasználat, könyv-kölcsönzés, nyomtatás, olvasóterem, rokkant-kocsival megközelíthető videókölcsönzés, Európai Uniós Információs Pont, helytörténeti gyűjtemény

Új könyvtár Rákoscsabán

Tavaly azért zárták be a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) rákoscsabai fiókkönyvtárának kapuit, hogy felújítsák. A munkálatok megkezdésekor azonban kiderült, célravezetőbb egy új épületet emelni, mint a régit toldozgatni-foldozgatni. Így aztán június 29-én egy vadonatúj épületet adtak át a nagyközönségnek, s a régire már csak a bejáratnál látható tabló emlékeztet.

A megnyitó ünnepség kis műsorral kezdődött, melyben Kántor Judit színművésznő szavaltát, valamint Nagy Sándor Endre klarinétművész játékát – Vetési Gergő és Szabolcs szélharang kíséretével – élvezhette a nagyszámú közönség.

A jeles eseményhez méltóan számos beszéd hangzott el: dr. Schiffer János főpolgármester-helyettes kiemelte, bár a FSZEK központi épülete egy palotában van, a könyvtárak nyitottak a széles közönség felé, ezt bizonyítja ennek a belvárostól legtávolabb eső tékának az átadása is. Köszönetet mondott Devánszkiné dr. Molnár Katalin és Gy. Németh Erzsébet képviselő asszonyoknak a szükséges pénz előteremtésében nyújtott segítségükért.

Barna Andor alpolgármester kijelentette, az igény és a szakmai tudás összefogása, a jó cél érdekében megnyilvánuló együttműködés – a folyamatot évekkkel ezelőtt elindító, egykori csabai képviselő, Gyöngyössy Márton, az előző és jelenlegi polgármester, a főváros vezetése, valamint a FSZEK között – az, aminek köszönhetően megvalósulhatott ez a beruházás. A közös munkának azonban tán' még nincs vége, mivel épp az avató ünnepség előtti napokban született meg a döntés, hogy a Fuchs-kastélyt visszakapja a XVII. kerület az államtól.

Márpedig régi terv, hogy a kerületi főkönyvtárat oda költöztessék. (A képviselő-testület augusztus 26-i ülésén fogja tárgyalni az ingatlan ingyenes önkormányzati tulajdonba adásáról szóló szerződést.) Dr. Fodor Péter, a FSZEK főigazgatója egyetértett azzal, hogy ha minden érdekelt összefog, csak akkor születhetnek ilyen eredmények. Bíztonak nevezte az alpolgármester „óvatos” bejelentését, hisz évek óta dédelgetik, hogy méltó helyre kerüljön az Újlak utcai Könyvtár. Fontos bejelentést is tett a főigazgató: a kitűzött határidő előtt fél évvel, azaz július elsejétől használható az összes FSZEK könyvtárat magába foglaló internetes adatbázis, aminek köszönhetően bármelyik intézmény katalógusaiban böngészhetnek az olvasók, és természetesen kölcsönözhetnek is.

Czigányik Anikó, könyvtárvezető kollegái nevében is köszönetet mondott minden résztvevőnek azért, hogy júliustól egy modern, az olvasók igényeit maximálisan kiszolgáló épületben – 15 ezer könyvvel, 450 CD-vel, 700 videóval, és új szolgáltatásként 20 darab DVD-vel – várhatják a közönséget. Persze nem azokra gondolt, akik még az ünnepélyes megnyitó éjszakáján megkíséreltek behatolni a Péceli úti könyvtárba. Szerencsére megzavarták őket, így csak a bejárat ajtót kellett az átadás másnapján kijavítani...

Dudás László

/Forrás: XVII. Kerületi Helyi Hírek 3. évf. 8. sz. p. 19./

Átadták az új könyvtárat

Bizonyára rendkívül ritka manapság az olyan ünnepség, amelyet június 29-én tartottak Rákoscsabán, a könyvtár épületében. Először is meg kellett találni az épületet, mert a régi el-tűnt, s egy vadonatúj, külső megjelenésében modern, belső tartalmában pedig gazdag intézményt kaptak a rákoscsabaiak.

Érezhették ezt a politikusok is, mert a köszöntő elmondására Schiffer János főpolgármester-helyettes jött el. A vendégek között Devánszkiné Molnár Katalin és Gy. Németh Erzsébet országgyűlési képviselőket is felfedezhettünk. Természetesen jelen volt Hoffmann Attila pol-

gármester is. Igazán büszkék lehettek mindannyian, akik eljöttek, amikor dr. Fodor Péter, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója átvette, majd Czigányik Anikó könyvtárvezetőnek használatra átadta a könyvtár új épületét.

Számítógépek, internetcsatlakozás, hogy csak néhány olyan újdonságot emeljünk ki, amely együtt halad korunk fejlődésével. Természetesen a hagyományos folyóiratolvasó sem hiányzik, a korábbinál lényegesen tágasabb tér megfelelő áttekintést nyújt a tematikailag elrendezett könyvespolcok között.

A Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója méltán emelte ki beszédében, hogy a mai világra nem túl jellemző ez, ami itt történik; nem egyszerűen egy átalakítás szemtanúi vagyunk, hanem egy teljesen új épületben tartózkodunk – és tartózkodnak majd mindazok, akik eddig hűek voltak a kicsi, elöregedett könyvtárhoz, s bizonyára élvezni fogják a kedvezően megváltozott körülményeket.

De ez még nem a vége, a megnyitón ugyanis elhangzott, hogy a Fuchs-kastélya kerület tulajdonába került, s mint tudjuk, a képviselő-testület ezt eddig is kerületi főkönyvtárnak szánta, s a Szabó Ervin Könyvtár nem zárkózott el ettől a gondolattól.

/Forrás: Rákosvidék. 15. évf. 7. sz. Kultúra rovat. p. 8. /

Beszámoló a Diáknapi Fesztiválról

2004. szeptember 18-án a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtára és a Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ egész napos rendezvényt várta elsősorban a diákokat, valamint minden érdeklődőt.

A Diáknap elnevezésű fesztivál egyrészt a könyvtár 100 éves születésnapja alkalmából, másrészt beiratkozott olvasóinak legszélesebb rétegére, a diákokra, s az őszi tanévkezdésre tekintettel került megrendezésre.

A Mikszáth tértől a Szabó Ervin térig lezárt területen, valamint a könyvtár és a HIK épületeiben délelőtt 10-től este 22 óráig zajlottak az események. A színes programcsokor kínálatában mind a diákélet szempontjából szakmai jellegű, mind szórakoztató műsorok, koncertek megtalálhatóak voltak. Hasznos bemutatók, viták, információszolgáltatás, érdekes kiállítások, Élő Könyvtár, filmklub, irodalmi előadások, táncprodukciók, igényes könnyűzene – együtt, egy napon! A képet a Petőfi Rádió késő délutánig tartó élő közvetítése, valamint könyvkiadók, könyvesboltok és az Iparművészeti Egyetem diákjainak kirakodóvásárai tették teljessé.

Késő délelőtt és kora délután főleg a szakmai jellegű előadásokon, vitákon vehettek részt a látogatók a HIK épületében. A 2004. szeptember 1-től Corvinus Egyetem néven működő Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem Központi Könyvtárának munkatársai, Nagy Zsuzsanna, a Tartalomszolgáltatási Osztály vezetője és kollégája, Hoffmann Ádám bemutatták a könyvtár elektronikus szolgáltatásait. A Drog-Stop Egyesülettől Kis Ildikó tartott

Késő délelőtt és kora délután főleg a szakmai jellegű előadásokon, vitákon vehettek részt a látogatók a HIK épületében. A 2004. szeptember 1-től Corvinus Egyetem néven működő Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem Központi Könyvtárának munkatársai, Nagy Zsuzsanna, a Tartalomszolgáltatási Osztály vezetője és kollégája, Hoffmann Ádám bemutatták a könyvtár elektronikus szolgáltatásait. A Drog-Stop Egyesülettől Kis Ildikó tartott

rendkívül érdekes és figyelemfelkeltő előadást a drogok fajtáiról, azok ártalmairól, a drogtörvényekről és az egyesület tapasztalatairól. A Fiatalok az Európai Unióban címmel Márton Balázs, a Mobilitás Regionális Ifjúsági Szolgáltató Irodájának munkatársa ismertette az Ifjúság 2000-2006 Programot, s az érdeklődők tájékoztatást kaptak a Nemzetközi Ifjúsági Cserék és Ifjúsági Találkozók, valamint az Európai Önkéntes Szolgálat alprogramokról. A szekció másik előadása, amelyet Dimák Dávid, a Tempus Közalapítvány munkatársa tartott, a diákok külföldi továbbtanulási lehetőségeivel foglalkozott. A HIK-beli utolsó program tematikája a diákhitel volt: a Diákhitel RT., az OTP Bank és a K&H Bank képviselőivel folyt kerekasztal-beszélgetés és értékes vita, ahol az érdeklődők számos konkrét kérdést is feltek a diákhittel kapcsolatban.

Rendkívül hasznos programsorozattal jelentkezett a rendezvényen British Council is. A Központi Könyvtár Böngészőjében „Mindaz, amit még nem tudsz a British Councilről” címmel Dósa Beáta, PR vezető mutatta be részletesen az intézmény tevékenységét és könyvtárát. „Szeretnél Nagy-Britanniában diplomát szerezni vagy dolgozni mint európai uniós állampolgár?” címmel Molnárné Hartai Gabriella, oktatási szakreferens a brit felsőoktatási intézmények elsődipomás és posztgraduális képzéseiről, a British Council által felkínált ösztöndíjakról, felnőtt-továbbképzésről és nagy-britanniai nyelvtanulási lehetőségekről beszélt. Az „Azonnali kérdések és válaszok órája”-ban a brit oktatás, munkavállalás és a British Council tevékenységével kapcsolatban tettek fel lényegre törő kérdéseket a hallgatóság soraiban ülők.

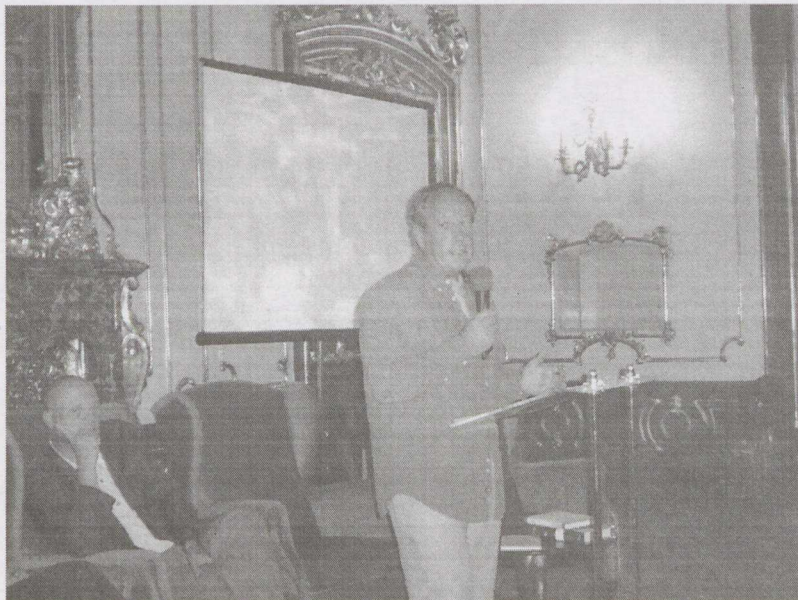
A Központi Könyvtár 5. szintjén „Hol tartok az angolban?” címmel angol nyelvi szintfelmérésre adtak lehetőséget a British Council Nyelviskolájának munkatársai. A szintfelmérés 10 perces szóbeli beszélgetést jelentett, amelyről a tanárok írásbeli elismerést adtak: ezzel jelentkezve a British Council angol nyelvtanfolyamainak egyikére, már csak az írásbeli tesztet kell kitölteni.

A Központi Könyvtár Kis olvasótermében rendezett irodalmi programon vendégünk volt Sinead Morrissey – észak-ír, fiatal költőnő, aki már több kötetet is publikált. Morrissey a Queen's Egyetemen tanít Belfastban. 2003-ban a Royal Festival Hall rezidens költője volt. Az angol nyelvű irodalmi műsor nagy sikert aratott és lelkes közönséget vonzott.

A fesztivál egyik legérdekesebb programjának a kirekesztettségre és az esélyegyenlőtlenségre koncentráló Élő Könyvtár bizonyult a „kölcönözhető élő könyvek” két csoportból tevődtek össze: személyükben érintettekéből (meleg, lesbikus, roma, alkoholista, testi fogyatékos, látássérült, intézetis fiatal, börtönviselt), illetve azokból a szakemberekből, akik a hátrányosan megkülönböztetett csoportokat vizsgálják, segítik valamilyen módon (homoszexualitás-kutató, társadalmi nemek kutatója, feminista történész, cigányság-, szegénység-kutató, hátrányos helyzetű roma gyerekek oktatási integrációját elősegítő miniszteri biztos). A kölcsönzők nem név, vagy külső jellemzők alapján választhattak élő könyvet, hanem a könyvek katalógusából. A kifejezetten erre a napra készült katalógus minden lapja egy élő könyvet, illetve a hozzátartozó leggyakoribb előítéleteket, sztereotípiákat tartalmazta. A beszélgetések félórások lehettek. Az Élő Könyvtár nyitva tartása alatt sokan megfordultak a kölcsönzőpult előtt, érdeklődtek a könyvtár működéséről, szabályairól, nézegették a katalógus, megpróbálták kitalálni, vajon ki melyik katalóguslaphoz tartozhat. Sokan üdvözölték az új kezdeményezést, mégis, amikor a kölcsönzésre került volna a sor, nemet mondtak. Talán nem volt bátorságuk kölcsönözni, nem mertek kérdezni, kellemetlenül érezték magukat, túl intimnek találták a helyzetet? Vagy maguk is erősen előítéletesek? Aztán körülbelül egy óra elteltével megindult a kölcsönzés. Összesen több mint harminc beszélgetésre kerülhetett így sor. Fiatalok és idősebbek egyaránt elégedetten és jó kedvvel választottak újabb „könyveket” maguknak. Természetesen minden kezdet nehéz, mégis fontos, hogy új nézőpontú programokkal is gazdagodjanak a könyvtár rendezvényei, hiszen ezek szélesebb látókört, más, de mindenképpen értékes szempontokat, ismereteket adhatnak a résztvevőknek.

A Diáknapi bővelkedett szórakoztatóbb jellegű kulturális műsorokban is. Csodálatos környezetben, a palota Fogadótermében rendeztük meg a majdnem egész napon át tartó Filmklubot. A fiatal magyar filmesek munkáiból összeállított válogatás sokak érdeklődését felkeltette. Az első részben a Színház és Filmművészeti Egyetem vizsgafilmjeiből szemezgettünk, a második blokkban pedig az Inforg Stúdió kisfilmjeit vetítettük. A stúdió olyan neves fiatal rendezőket tömörít, mint Mudruczó Kornél, Meskó Zsolt vagy Fliegauf Benedek. A Filmklub

utolsó blokkjaként a Közgáz Vizuális Brigád és a Zsebcserek Csoport közös munkáját, a 2000-ben készült „Kis utazás”-t mutattuk be. A vetítésen velünk tartott a rendező-forgatókönyvíró Buzás Mihály, és a két főszereplő: Gáspár Imola és Szikra József is. A film után hosszas, vidám hangulatú, kötetlen beszélgetés alakult ki a nézők és az alkotók között. A Filmklub sikerén felbuzdulva megfogadtuk, máskor is szervezünk ehhez hasonló vetítéseket.

A litera.hu irodalmi happeningjén Borbély Szilárd, Kukorelly Endre, Szijj Ferenc és Vámos Miklós voltak a meghívott alkotók. Vámos Miklós készülő új regényéből olvasott fel részletet, a többiek előadták a Litera Könyvek sorozatban 2004-ben megjelent Eurovízió című kortárs magyar irodalmi antológiában közreadott szövegeiket. Verseikkel is színesítették a műsort, miközben a felolvasások alatt hangulatfestésül a századforduló miliójét idéző képsorok peregtek a vetítővászonon. Érdeklődők szép számmal akadtak; megtelt az olvasóterem.

Pompás előadásban volt részük a Heltai-estre látogatóknak is! A palotaépület fogadóterme este 6 óra után zsúfolásig megtelt. Fiatalok és idősebbek várták a Heltai Jenő verseire épülő zenés produkciót, amelyet a Színművészeti Egyetem két végzős operett és musical szakos hallgatója, Zöld Csaba és Szőcs Artúr adtak elő. A „Nőügyek” című darab a költő nőkhöz való viszonyára épül, és Heltai szerelmei jelennek meg a dalokban, helyzetgyakorlatokban. A zeneszerzés és színpadra állítás is a két színinövendék nevéhez fűződik. Nagyon jól szórakoztunk az előadás alatt.

Mindig volt ok a csoportosulásra a Szabó Ervin téren is, ahol a Petőfi Rádió késő délutánig szervezett programokat. Sokan örültek sztárvendégeiknek, örömmel vettek részt a jópofa vetélkedőkön, nagyon népszerű volt a grafológus. Az eseményeik sűrűjében időről időre felbukkant Ákos és Mimi – kortárs táncművészek –, akik nagyszerű táncgyakorlatokat mutattak be; kihasználták az utca minden adottságát, fákat, oszlopokat, kerítéseket vontak be műsorukba. Szinte vége sem lett még produkciójuknak, s már következett is a Zenei gyűjtemény kertjében az Eclectica együttes. A gyönyörű zene, valamint a hangulatos, parkos környezet az egyik legsikeresebb programmá varázsolta a koncertet. A kelta eredetű tradicionális dallamok, az erdélyi és breton folkzene rockzenéhez közelítő megszólaltatás, a skót és ír kortárs szerzemények folkos átíratái még a környező utcákon is megállásra készítették az embereket.

A legnagyobb tömegeket vonzó helyszín természetesen a Mikszáth téri színpad volt. Itt első fellépőként az All Sounds nevű fiatal és lelkes együttest láthattuk. A korai időpont ellenére sok kíváncsiskodó érkezett, és hosszabb-rövidebb időre le is ragadt hallgatni a többféle stílust felvonultató, saját számokat játszó zenekart. Utánuk következett a MagUra. Színvonalas és nagy zenei tudásról árulkodó, különleges hangzású és hatású számaikban a népzene és a dübörgő rockzene, sejtelmes effektusok és ősi ritmusok keveredtek. Mind fiatalok, mind idősebbek nagy érdeklődéssel hallgatták, élvezték zenéjüket. Utánuk egy pihentetőbb, gyönyörű táncprodukció következett; igazi kuriózumnak számított a színpadon fellépő Barys Laura, flamenco-táncos. A hosszú évekig Sevillában élő Laura Manolo Marin flamenco akadémiáján sajátította el az eredeti mozdulatokat, lépéseket. 2002-ben tért haza és itthon az andalúz táncművészet autentikus és kiemelkedő képviselője lett. A Diáknapon tánc csoportjával, az „El Cuadro”-val lépett fel. Ámulva néztük a csodálatos mozdulatokat, a kifinomult kar- és lábtechnikát, s egy kicsit képzeletben mind elrepülhettünk Andalúziába. Ahogy közeledett az este, egyre többen lepték el a Reviczky utcát, a Mikszáth teret. A két utolsó színpadi programot már igencsak népes közönség várta. Utolsó előttiként lépett fel a Cabaret Medrano, s hihetet-

lenül kellemes hangulatot teremtett. Az Amorf Ördögök koncertje alatt pedig már szűknek bizonyult a tér! A közönség tombolt, s maga a zenekar is annyira jól érezte magát, hogy félórás ráadást adott. Még az útlezárás feloldására érkező autósok is kaphattak egy kis ízelítőt a diáknapi fesztivál utolsó programjából.

Egy rekordkísérlet háttere

Senki sem feltételezi, hogy egyszerű felállítani egy Guinness rekordot, mert ha az lenne, értelmetlenné válna ez a világméretű kezdeményezés.

De aki sosem próbálta, sosem vett részt benne, az elképzelni sem tudja, mi áll mögötte. 100 órás folyamatos felolvasás volt a cél a Liszt Ferenc téren. Az anyag magától adódott (könyvtárakat nőtt ki az elmúlt száz év nyomtatott irodalma), hiszen ki ne tudna választani a polcokról a kedvenceket illetően. Mégsem érte be mindenki a magától értetődővel: pedagógusok tankönyveket olvastattak fel (talán a közös megértés érdekében) szigorúan kijelölt bekezdések alapján, de jöttek az önjelölt szerzők is, kik néhány példányban megjelent művüknek ezt a fórumot vélték megfelelőnek a népszerűsítéshez (utóbbi sokkal rosszabb volt, mint az iskolai anyag száraz szövege!). Szerencsére a dominancia az ízlés mellett állt ki; Arany János és Saint-Exupéry mindig is megfért Hasekkel, Hraballal és Fekete Istvánnal.

De! Furcsa talán kimondani, nem is ez volt a lényeg! Nem a művek és a felolvasás művelete, hanem az összefogás és a szervezés. El tudják képzelni, mennyi üres helyet kellett kitölteni például a 100 órába beletartozó hajnalokon?! Mert a hajnalok itt nem lehettek csendesek. Mint ahogyan a délutánok és az esték sem. Minden percben ott kellett ülnie már a következő felolvasónak ugrásra, azaz olvasásra készen, hiszen öt percet sem könnyű bírni hanggal és szusszal, nemhogy félórát, órákat. Könyvtártagok és könyvtárosok. Tényleges munkatársak és „csatolt részeik”_ családtagok, szerettek és ismerősök. Érdeklődők és önjelölt zsenik. Vidékiek és külföldiek. Halk szavúak, harsányak, betegek és egészségesek. Valamennyien tudták, hogy itt valami nagy dolgról van szó, amiben jó részt venni, amiből érdemes részt vállalni.

De ezt a hadseregnyi embert még jó szóval, köszönettel és némi enni-, innivalóval is el kellett látni, és aki háztartást vezet, annak a hátteret nem kell bemutatni. Lekváros és zsíros kenyér hegyek. Teák és szörpök (némi gyorsítóval kiegészítve olykor, és az arra megfelelő egyednek). No meg sütik és levesek, fasírt Dél-pestről és lángos északról (vagy délről?!), és ki tudná követni, mi még. Ehhez persze társult a megfelelő mennyiségű mosogatni való, a szemét, mert nem elegendő a szellem éhségét kielégíteni, nem árt figyelembe venni a hétköznapi higiéniét sem.

Az eredmény még nincsen rögzítve, elfogadva.

Hogy kiket illet az érdem? Nem írok névsort, mert nem férne bele a Híradóba, de néhányukat egyszerűen nem lehet nem megemlíteni.

Szigorúan a teljesség igénye nélkül:

dr. Fodor Péter, aki a klasszikus szovjet kultuszirodalommal tartotta ébren a lankadó figyelmet;

Horváth Péter, aki a hajnalok pírját rajzolta az arcokra;

Kühl Zsuzsa, aki a kis herceg ártatlanságát hirdette;

Farkasné, alias Buci, aki hol adminisztrált, bejegyzett és osztogatott, hol pedig Svejks puritán humorát szórta;

Kucska Zsuzsa, aki nélkül fel sem merült volna az ötlet, aki szervezett és telefonált, de egyetlen percben sem feledkezett meg a vendéglátó korántsem egyszerű feladatáról;

És persze Pobori Ágnes, aki mindazt „elkövette”, amit a többiek is, de ehhez még – csak néha lankadó – lendülettel szórakozatta folyamatosan az egybegyűlteket.

(Itt kell abbahagynom, mert különben tényleg belekezdének valamennyi résztvevő méltóságába, és az sem tisztém, sem feladatom.)

A tudósító itt elhallgat. És így, több mint egy hónap elteltével halvány sejtelemmel arra készül, hogy lesz még ilyen, eskük és fogadkozások ellenére, jönnek még napok, amikor a látványos összefogás újra cégünk hírnevét öregbíti majd.

– kapuvári –

Beszámoló az IAML Osló-i konferenciájáról

Az International Association of Music Libraries Archives and Documentation Centres (IAMI) Oslóban tartott kongresszusán vettem részt augusztus 7. és 14. között. Résztvételemet a Nemzeti Kulturális Alapprogram Zenei Szakmai Kollégiuma és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Közgyűjteményi Főosztálya támogatta. Ebben az évben ketten (dr. Sasváryné Szepesi Zsuzsanna, titkárral együtt) képviseltük Magyarországot, így részt tudunk venni a párhuzamosan zajló érdekes és hasznos programokon.

Az International Association of Music Libraries Archives and Documentation Centres és az

International Association of sound and Audiovisual archives (IASA) által közösen rendezett kongresszus központi témáját a Music and multimedia összefoglaló cím jelzi.

A két plenáris ülésen a kongresszusnak helyet adó ország, Norvégia zenéjével ismerkedtünk meg. Élőzenei koncert kísérté a legnagyobb kortárs norvég zeneszerző, Arne Nordheim előadását, és sok zenei bejátszás kapcsolódott a többi előadáshoz is.

A szakmai ágazatok, szakterületi bizottságok és munkacsoportok, valamint a nagy nemzetközi projektek – RIML, RISM, RIPM, RIDIM – vezetői általában két-két ülést tartottak. A kongresszus heti programsorozata folyamán a zenei könyvtári munka speciális szakmai problémái kerültek terítékre, mint például: tezausz vagy ontológia, zenei anyagok a nemzeti bibliográfiákban/adatbázisokban. Sok szekció foglalkozott a digitalizálás, a hangrestaurálás elméleti és gyakorlati kérdéseivel. Nagy érdeklődés kísérté a Copyright Committee előzetesen készített felméréseért: tizennégy adatszolgáltató ország – köztük Magyarország – eltérő szerzői jogi gyakorlatát illusztráló táblázatos anyag, amely egységes európai szabályozás kialakításának kiindulási alapja lehet.

Az Outreach Committee tagjaként egy zárt és egy nyitott bizottsági ülésen vettem részt, amelyeken az outreach-tevékenység minél szélesebb körben való megismertetéséről és a dokumentum-adományozás technikai lebonyolításának kérdéseiről volt szó.

A közkönyvtárak zenei részlegeiben folyó munka segítségét célozza a IAML Toolbox néven megalakított munkacsoport; itt azt tervezzük, hogy a fontos zenei könyvtári kérdésekről külön levelezőlistát indítunk az IAML-L keretein belül.

A nemzeti bizottságok vezetői egy önálló ülés keretében számoltak be elmúlt évi tevékenységükről. A Magyar Nemzeti Bizottság munkájáról készült beszámolómban elmondtam, hogy megfelelő anyagi háttér hiányában Magyarország évek óta nem tud részt venni a zenei szakirodalom kurrens és retrospektív számbavételét végző nagy nemzetközi projekteken. Nincs hivatalos magyar RILM és RISM Bizottság. Ebben az évben „önkéntes” alapon sikerült újjászervezni a RILM Bizottságot. A Bizottság vezetője: André Balog, tagjai: Szepesi Zsuzsanna, Gócza Julianna. (Az elmúlt évben 486 magyar vonatkozású record került a RILM adatbázisba.)

A magyar adatok beküldése a RISM adatbázisba különleges, specifikus zenei ismereteket, a régi zene területén való jártasságot és könyvtári szaktudást igényel. A RISM munkák elvégzésére évek óta nincs keret, ami azt jelenti, hogy magyar adattal nem bővül a nemzetközi adatbázis!

A XIX. századi zenei folyóiratok feldolgozásával foglalkozó RIPM projektben a magyarországi munkát Dr. Kárpáti János irányítja. A Zenészet Lapok című folyóirat teljes feldolgozása elkészült; az online adatbázisban megtekinthető, és a nyomtatott változat is hamarosan megjelenik.

A RILM és RISM Bizottság újjászervezése céljából a Magyar Nemzeti Bizottság és a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság elnöksége egy megvalósíthatósági tanulmányt készít, amelyet szeretnénk a NKÖM Könyvtári Főosztálya elé terjeszteni. Bízunk benne, hogy közösen sikerül majd megtalálni a megfelelő forrást ezeknek a munkáknak a folyamatos elvégzésére.

Minden évben zeneműkiadók, adatbázis-forgalmazók és könyvtárak kiállítása is gazdagítja a konferencia programját. Nagy öröm kézbe venni a legfrissebb zenei kiadványokat, a gyönyörű kottakiadásokat, szakkönyveket, belepillantani a legújabb számítógépes adatbázisokba és tájékozódni a kiadók tervei felől.

A kongresszust az egyetemi campuson rendezték, ami kicsit távol esett a város központjától, de rendkívül szép természeti környezetben fekszik. Legtöbbször a puritán kollégiumi szobákban laktunk. Az estéket fogadásokon, koncerteken, vagy nagy kerti beszélgetésekkel töltöttük. A nyitó fogadást a város adta a tiszteletünkre a Városházán, abban a teremben, ahol a Nobel-békedíjat szokták átadni. A nem csekély gasztronómiai élményt nyújtó fogadás végén bemutatták az épületet, végigvezettek a Városháza termein. A kulturális programok közül legemlékezetesebb

a Norvég Zenei Információs Központ által szervezett koncert volt. A hangversenyt a vár mellett elhelyezkedő Gamle Logenben tartották. A műsort és az előadókat a norvég zene kiemelkedő képviselői közül válogatták. A program átívelt a népzeneitől a kortárs zenén keresztül a jazzig. Nagy hatást gyakorolt a közönségre a speciális norvég hangszeren (fiddle) megszólaltatott szomorkás, szép népzene, ezt követte a Norwegian Girl's előadásában két dalciklus. Kortárs norvég szerzőket szólaltatott meg a Cikada Vonósnégyes. Érdekes volt Arve Henriksen trombitaszólója, de az est fénypontját a Tord Gustavsen Trió jelentette. A kibírhatatlan hőség ellenére – Norvégiában ugyanis idén erre az augusztusi hétre esett a nyári kánikula – nem akartuk elengedni a kiváló muzsikát, a leírhatatlan finomsággal játszó jazzgyüttest. Két ráadást sikerült kicsikarni...

És végül egy fontos szervezeti hír: megújult a nemzetközi szervezet elnöksége, az IAML új elnöke: Massimo Gentili-Tedeschi, alelnökei: Jim Cassaro, Dominique Hausfater, Ruth Hellen, Federica Riva. A főtitkár mandátuma még két évig érvényes, a szakmai ágazatok vezetőinek mandátumát jövőre meg kell újítani.

A következő konferencia színhelye: Varsó.

Gócza Julianna

Szótárnap

2004. október 19-én *Szótárnap* címmel egy konferencia zajlott le a Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központban. A rendezvény deklarált célja a szótári kultúra fejlesztése és terjesztése volt. Az érdeklődés a vártnál nagyobbra sikeredett. A szervezők és a résztvevők a hagyományteremtés mellett foglaltak állást. Tehát ez volt az I. Szótárnap.

Apropó gyanánt elmondhatjuk, most 2004-et írunk, pont négyszáz évvel ezelőtt jelent meg az első magyarországi szótár, a magyar-latin és latin-magyar szótár.

Az eseményt *Vizi E. Szilveszter*, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, *Kiefer Zoltán*, az MTA I. osztályának elnöke és *Bucsi Szabó Zsolt*, az Akadémiai Kiadó igazgatója nyitotta meg.

Az előadóknak sajnos csak 15 perc állt a rendelkezésükre, így beszámolómban is rövidebb a tőlem megszokottnál.

Grétsy László: *Szótárak az anyanyelvi nevelésben*

A népszerű nyelvész elmondta, hogy a rendszerváltás óta beindult a szótárüzem, ilyen jól ebben a tekintetben még sohasem álltunk. Ámbár nagy probléma, hogy a kiváló alkotások mellett fércművek is születtek, születnek. Itt konkrétan az *Idegen szavak és kifejezések szótáráról* beszélt, amely az akadémia hasonló című és kinézetű szótárának egy olcsó, tévedésekkel tarkított, színvonalatlan verziója. Ez a megállapítása vonatkozott kétnyelvű szótárakra is, például arra, amelyik egy XX. század eleji – akkor időszzerű – kiadvány egyszerű reprintje.

A fércművek elszaporodásának a megállítására két javaslatot tett: egyrészt minden megjelenés előtt álló szótárt egy szakértői bizottságnak kéne kötelezően véleményeznie, illetve – általa konkrétan nem vázolt – piaci eszközöket kellene alkalmazni.

Király Zsolt: *Szótárak a nyelvoktatásban*

Korábban a fordítás centrikus nyelvtanítási módszerek miatt a szótár elengedhetetlen kellék volt, az utóbbi ötven, de inkább huszonöt évben a „kommunikatív” módszerek elterjedésével a szótár visszaszorult, ez a metodika majdhogynem tiltja azok használatát. Az új érettségiből kimaradt a fordítás, ez a körülmény is a szótár ellen hat.

A modern szótár nem pusztán lefordít egy szót, hanem szolgáltatásokat is végez. Így optimális esetben többet nyújthat, mint egy konkrét helyhez, szituációhoz rögzült anyanyelvi beszélő, és – ez a konferencia visszatérő témája – a szótárhasználatot be kell vonni a tananyagba.

Klaudy Kinga: *Szótárhasználat a fordítóképzésben*

Tanszékükön először a könyvtárfejlesztést valósították meg, minden szótárt elkülönítve, szabadpolcra tettek. Majd elkezdték a szótárhasználat oktatását, részben a fordítástechnika tantárgyon belül, részben fordítás-előkészítés néven önálló tantárgyként. A diplomamunka egyik része maga a fordítás, másik része például a felhasznált szótárak kritikája, vagyis a hallgatók számára követelmény a szótár kreatív és kritikus használata.

Felmérést végeztek az európai uniós anyagok fordítóinak a szótárhasználatáról. A válaszadók 90%-a gépi, 10%-a nyomtatott formátumot használ. A gépi válaszadók közül 90% a CD-

ROM verziót, 10% az online változatot részesíti előnyben. 50% szakszótárt használ, 50% általánost. Több válaszadó szerint a nyomtatott és a CD-ROM formátummal szemben az internetnek az az előnye, hogy nem lezárt, hanem naprakészen frissíthető. Többen elégedetlenek a szótárakkal – mindegyik dokumentumtípus változattal – és inkább azok helyett párhuzamos szövegeket használnak.

Prószéky Gábor: *A MoBiMouse bemutatása*

A bemutató alcíme a következő volt: a nagyszótárak és szakszótára találkozása a legújabb szótár technológiával. Az Országh-féle angol-magyar és magyar-angol, illetve a Halász-féle német-magyar és magyar-német szótár egyesíti a MoBiDick és a MoBiMouse program előnyeit. Azaz kereshetünk a „hagyományos” ablakos módszerrel, valamint egérrel kiválaszthatjuk a keresett szót, kifejezést. A kettő együtt az ún. MoBiMouse Plus. Több MoBiMouse szótár egyidejű keresése is lehetséges.

www.morphologic.hu, itt lehetőség nyílik ingyenes próbára. (Ezzel részletesebben megismerkedek, és majd közkinccsé teszem.)

Pusztai Ferenc: *Magyar Értelmező Kéziszótár*

A legújabb, 2003-as kiadás alapelve az, hogy most közöl először határokon túli magyar szókészletet, illetve ez a magyar köznyelv szótára.

Váradi Tamás: *Magyar Nemzeti szövegtár*

Szavaival élve ez a szuper példatár, a modern magyar írott nyelv hiteles tanúja. 150 millió szövegszót tartalmaz, korszerű XML technológiával kódolt, intelligens korpusz, azaz nelyvtanilag elemzett, egyértelműsített, lekérdezhető nyelvtani jellemzők szerint is.

Az MNSz összetétele a következőkből áll össze: a sajtóból (pl. internetes hírportálokból), a szépirodalomból, a tudományos prózából, a hivatali nyelvből, a személyes közlésből.)

Nyomon követhető benne a szavak tündöklése és bukása (sic!), hisz a nyelv állandóan változik, így dokumentálja a nyelv változásait, egyben ez gyakorisági térkép, de nem helyettesítheti a szótárírókat.

Az MNSz célja a szótár és a korpusz (szöveg) egyesítése.

Elérhetőségi útvonala: www.nytud.hu, adatbázisok, Corpus: innen ingyenes regisztrálási lehetőség nyílik.

A konferencia második részében kerekasztal beszélgetés zajlott. Szó esett a kiadói problémákról, például az elektronikus verziók megállíthatatlan térhódítása bajt is okozhat, a – végül is illegális – CD másolás, internetes letöltés kihúzhatja a forrásokat. Romlik a szótárhasználati kultúra, tehát felkészítést kell végrehajtani a diákság körében. Újra felmerült a Grétsy László által említett probléma, azaz a kalóz kiadók „gagyi” szótárainak a visszaszorítása, vagyis hogy ehhez a kérdéshez milyen módon viszonyulnak, milyen módon viszonyuljanak a könyvterjesztők, hiszen a nem professzionális terjesztők a piacot negatívan befolyásolják. Probléma a kis létszámú magyar nyelvi közösség (14-16 millió fő), bár az Európai Unióban a magyar nyelv köznyelvnek számít, ez a létszám a szótárakat nem tudja eltartani.

Zárásképpen az előadók és a kerekasztal résztvevői hitet tettek a színvonal és a minőség fejlesztése, valamint a gagyi visszaszorítása mellett.

A konferencia előtt, alatt és után az Akadémiai Kiadó, a MorphoLogic, a Grimm Kiadó, a Nemzeti Tankönyvkiadó és a Tinta Kiadó standjainál lehetett szakszerű felvilágosítást kapni és termékeket vásárolni. A MorphoLogic egy kivetítő segítségével kérésre bemutatta bárkinek a MoBiMouse-t.

* * *

Végül hadd engedjek meg magamnak egy teljesen szubjektív megjegyzést. Általában a hasonló rendezvényekről történő beszámolóimat, úti jelentéseimet nem szoktam kommentálni. Most kivételt teszek. Azt hittem, hogy egy száraz rendezvényre, egy bemutatóra, egy üzleti

kampányra megyek el, de nem ez történt. Hanem az, hogy megismerkedtem a szótárkészítés problémáival, az új kihívásokkal és az azoknak történő megfelelési kísérletekkel. Egy számomra korábban teljesen unalmasnak és automatikusnak tűnő szakma izgalmas pár órát okozott. Ebből kifolyólag kénytelen vagyok elmenni a jövő évi Szótárnapra is. Hát így...

Kukor Ferenc

A szakmai nap szervezői az Akadémiai Kiadó, az MTA Szótári Munkabizottsága és a Tinta Könyvkiadó voltak. A szótárnap megrendezését az MTA Szótári Munkabizottsága, a HIK és a MKKE támogatta.

Szóke Tiborné

1926 - 2004

Ismét elment egy régi könyvtáros, aki évtizedekig meghatározó személyisége volt a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárnak.

1957-ben lett az intézmény munkatársa, a kőbányai könyvtárban kezdte, mint könyvtárvezető.

1958-ban már a Központi könyvtárban dolgozott tudományos főmunkatársként.

1963-tól nyugállományba vonulásáig főigazgató helyettes volt.

Hosszú éveken át tagja volt a Könyvtáros folyóirat szerkesztő bizottságának, dolgozott a Magyar Könyvtárosok Egyesületében és számos más országos és szakmai szervezetben képviselte rangjához méltóan a könyvtárat.

Nemcsak a hazai és fővárosi kapcsolatok építéséért dolgozott, sokat tett a könyvtár nemzetközi elismertségéért is. Számos tapasztalatcserét szervezett a szomszédos országok közművelődési könyvtáraival.

Szóke Tiborné (középen szemben) a bibliobusz átadásán

Nevéhez fűződik sok rangos könyvtári rendezvény és kiállítás megszervezése, több országos terjesztésre kerülő kiadvány szerkesztése, menedzselése.

Kezdeményezője volt olyan országos feladatok vállalásának, mint az Eseménynaptár szerkesztése és kiadása, továbbá az ajánló-bibliográfiák és repertóriumok tervezésének és kiadásának koordinálása.

Megálmodója és részben megvalósítója volt a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár komplex távlati fejlesztési tervének. Igazgatása alatt

adták át a fővárosban az első már európai színvonalat is képviselő könyvtárakat, a kőbányait és a kelenföldit.

Nyugdíjba vonulása előtt még részt vehetett az angyalföldi könyvtár és a Kertész utcai olvasóterem tervezési folyamatában.

Különösen a szíven viselte, hogy a főváros „fehér foltjain” kölcsönzési lehetőséget biztosíthasson a könyvtár. Óriási ambícióval készítette elő az ország első bibliobuszát, mely 1973-ban indult útjára. Három év múlva 1976-ban a második bibliobusz is szolgálatba állt.

Széles látókörű, sokoldalúan művelt ember volt, akihez az irodalmon kívül talán a zene állt legközelebb. A hétköznapi élet minden kérdéséről szívesen beszélgetett, divatról, főzésről, kertészkedésről, családról és gyermeknevelésről egyaránt.

Értette és kedvelte a humort. A könyvtári „bulikon” nagyokat kacagott velünk, amikor toll-hegyre tűztük könyvtárunk fonákságait.

Nagyon szerette a fiatalokat. Számos feladata mellett is szakított időt arra, hogy a könyvtárba felvett új munkatársakkal elbeszélgessen. Sok fiatal diplomásnak egyengette szakmai fejlődését és segítette publikációs tevékenységét.

Munkásságát számos kitüntetéssel ismerték el.

Tevékenysége ismerete nélkül nem lenne teljes a könyvtár története.

Cziboly – Sándor

(A Híradó kiegészítése: Előző számunkban Bacsa Andrásné nekrológiáját dr. Tverdota Miklósné írta.)

A szerkesztőség a továbbiakban az alábbi e-mail címen is várja a cikkeket, olvasói észrevételeket:
khirado@freemail.hu

Kapuvári Zsuzsa felelős szerkesztő
Aknay Tibor, Dr. Babákné Kálmán Mariann,
Bendzselné Mráz Borbála, Berta Éva,
Cigányik Anikó, Demes Réka,
Hamar Krisztina, Kiss Eszter, Novák Péter
Felelős kiadó: Fodor Péter főigazgató

Megjelenik havonta
Ára: 10,— forint
Előfizetési díj egy évre: 120,— Ft.
Szedés, tördelés, nyomtatás:
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Nyomda
ISSN 0139-1917
Táskaszám: 2004/ 198